

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Marečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 107.

V Ljubljani, v soboto 10. maja 1890.

Letnik XVIII.

Zahvala slovenskim državnim poslancem.

Slovenski državni poslanci so se vedno zavedali skupnosti celega slovenskega naroda ter se potegovali ne le za pravice in potrebe svojih dežel, ampak za pravice vseh Slovencev sploh, in posebno še za svoje slovenske sorojake bivajoče ob mejah. S tem svojim v resnici slovenskim programom pridobili so si priznanje in hvaležnost vseh Slovencev, katero so jim pri raznih prilikah tudi javno razodevali. Lani in predlanskim smo omenjali zahvale, katero so jim bili poslali naši rojaki s Koroškega in letos imamo nekaj enacega poročati ne samo s Koroškega ampak tudi s Primorskega.

Katoliško politično in gospodarsko društvo v Celovcu je pri svojem prvem občnem zboru, katerega se je vdeležilo nad 150 najveljavnejših kmetov iz vseh pokrajin slovenskega Korotana, enoglasno sklenilo resolucijo, katero je poslalo te dni načelniku zadruga slovenskih poslancev, dr. Poklukarju s prošnjo, da naj jo dá na znanje vsem slovenskim poslancem, ki se ne utrudijo, ko se možato potegujejo za koroške Slovence.

Ta resolucija se glasi:

„Velezaslužni, preblagorodni gospodje slovenski državni poslanci!

V prvič zbrano „Katoliško-politično in gospodarsko društvo“ za Slovence na Koroškem porablja to priliko, da izreka svojo toplo zahvalo slovenskim državnim poslancem, ki se že več let ne utrudijo možato potegovati se za nas koroške Slovence in braniti naše politične in narodne pravice. Prosimo jih, naj pri tem plemenitem delu ne odnehajo, ampak visoko vlado čedalje glasneje opominjajo, da je na Koroškem, Štajarskem in Primorskem sprava

med narodi še bolj potrebna, kakor je bila na Češkem že pred spravo. Vlada naj ne pozabi, da notranji boji v Avstriji ne bodo preje ponehali, dokler se ne doseže resnična in odkritosrčna sprava med narodi na podlagi popolne ravnopravnosti.

V Celovcu, dne 17. aprila 1890.“

Enako zahvalo sklenil je odbor „Edinosti“, slovenskega političnega društva za Primorsko, ter dne 3. maja 1890 državnemu poslancu Ivanu Nabergoju poslal naslednje pismo:

„Odločno Vaše in drugih slovenskih poslancev postopanje ob priliki ravnokar vršee se proračunske debate na korist naroda slovenskega v obče in tržaških Slovanov posebej, zbudilo je mej našimi rodoljubi pristrčno zadovoljstvo. Tržaške Slované prešinja čut iskrene hvaležnosti do dotičnih gospodov. Slovenstvu daj Bog tako odločnih zastopnikov pri vsakej priliki, in zmaga svete naše stvari je zagotovljena!

Odbor političnega društva „Edinost“ čuti se dolžnega in poklicanega, da izreče v imenu vsega primorskega Slovanstva iskreno čutjeno zahvalo Vam, velespoštovani gospod poslanec, kakor tudi gospodom poslancem dr. Ferjančiču, dr. Viteziču, Klunu, Šukljeju, dr. Gregorcju in dr. vitezu Tonklijju na odločnem, rodoljubnem navdahnjenem delovanju. Bog plati stoterokrat, kar storite na korist milega nam naroda slovenskega!

Vas pa, velespoštovani gospod poslanec, prosimo najudaneje, da prijavite to našo zahvalo dotičnim gospodom poslancem.

V Trstu, dne 3. maja, 1890.“

Ti pristrčni glasovi iz uboge Koroške in tužne Primorske je nov dokaz, da slovenski narod stoji za svojimi poslanci in da so neosnovane in neopravičene trditve njih, ki našim poslancem tako radi

oponašajo, da nimajo nobenega vzroka vtikati se v zadeve drugih dežel in da zlasti koroški Slovenci ne marajo za njih zahteve, in da so s svojimi sedanjimi razmerami prav zadovoljni. Vendar smemo trditi, da bodo v dvorani koroškega deželnega zbora zopet odmevale te stare fraze.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. maja.

Pomenljiva seja.

Sinočna seja bila je za deželo Kranjsko in Štajarsko velikega pomena; mi smo dobili tolikanj pričakovano dolenjsko železnico, Štajarska pa postavu, katera ji dovoljuje oprostitev koleka in pristojbin za onih 10 milijonov goldinarjev, ki jih hoče za železnične namene vzeti na posodo. Razen tega je bil za deželo Kranjsko in Istro sprejet še načrt zakona, ki oprostuje kolekov in pristojbin pisma in pogodbe, ki se utegnejo delati v prospeh pogozdovanja Krasa. Vsi ti sklepi so za razvoj naših dežel, za narodno gospodarstvo in za zboljšanje gmotnega stanja velike važnosti, zato smemo biti s sinočnojo sejo poslaniške zbornice v resnici zadovoljni. In kar še posebno povzdiguje to zadovoljnost, je zavest, da naše pravične zahteve niso našle nobenega nasprotovanja, ampak da so vse stranke na desni in na levi priznavale potrebo dolenjske železnice in čestitale našim poslancem, da se jim je po tolikem čakanju spolnila ena najiskrenejših želja.

Seja sama vršila se je jako mirno, rekel bi, po zgledu gosposke zbornice, katera brez posebnih težav navadno v nekaterih minutah rešuje najvažnejše predloge. Pred dnevnim redom pritrčila je zbornica predlogu poslanca Fiegelnja, da se vladni predlog gledé zemljiškega davka pri vinogradih, ki

LISTEK.

Kritiška pisma.

XXII.

„Ili so časi v Slovencih, ko smo se vnelali za samo pravcato liriko in osobito za domovinsko „erotiko“.

In ta dōba je bila brez dvoma naša takozvana „zlata“, ali pa vsaj najbolj rodovitna.

Za prvo majnikovo idealno ljubeznijo, kakor je sploh utemeljeno v naravi, prišlo je vroče poletje, in v tej vročini se je pozabila naša prejšnja skupna delavnost in poprijeli smo se na svojo žalost in tujo radost vsi brez izjeme epike, katere vsebina je in mora biti boj, — ne boj, temveč brutalno-mesarsko klanje.

Zaradi tega je naravno, da se navdušujejo naši sedanji častiblepni „mladi“ v najnovejši bojovni dōbi za kvedraste čevlje in „strme stopnjice“ v svoji epiki, ki jim ovenča prej ali pozneje s pelinom in koprivami junaško čelo.

Najbolje se počutijo v sedanji soparni epiški dōbi brez dvoma naši „nadepolni“ ali pa že graduani mojstri-peveci; kajti kadar divjá najhuje naš strankarski boj, promovujejo naši bojovníki „sub auspiciis libertatis“ pevca v „črni suknji“, akoravno se sicer križajo pred poslednjo.

Na tak način in ob taki priliki je zablščal „poeta caesareus laureatus Goriciensis“, da se je

prestrašil sam lastne bliščobe in odkrižal po dolgem trudu s svojim za njegove častilce pomenljivim molkom.

Na vzvišeno mesto liričnega svojega s slavo mučenega tovariša zalesketal je v dunajski Sloveniji „najnovejši mučeniški epik“, kateremu pristrčno čestitamo na njegovi zasluženosti časti ter ob enem želimo, da se mu prihrani molčeči beg pred prijateljskimi čestilci.

Sicer moramo izjaviti, da se vrstite pri nas lirična in epična dōba nekako hitreje, kakor nekdanja kamenita in železna dōba; a vendar upamo, da si bodo shranili naši pozni potomci naše epiške zanimivosti v svojih muzejih in arhivih, kajti vsaj začasno gospoduje pri nas vse, kar leze in gre; ali bolje rečeno, kar si domišljeje, da ima najboljša sredstva, osrečiti ali pa vsaj osmešiti naš premili narod.

„Montes requiescunt cuncti,
Vertices intescunt juncti.“

ali če govorimo z izvirnimi Gōthe-jevimi granesi teh latinskih stihov:

„Ueber allen Gipfeln ist Ruh',
In allen Wipfeln spūrt du —“

mir, hoteli smo pristaviti nekda v svojem optimizmu pri „Canossi“ v minolem deželnem zboru.

Motili smo se.

„Moti ventis discordiae“ in svoje slepe strasti razglašajo svetu zopet naši mladi v svojih neumrljivih delih slovensko solidarnost, ali pa vsaj v nemški tabor, — da more životariti dalje, in sicer jedino

le še ob naši slovanski neslogi. „De odoribus non est disputandum“, ali če smemo govoriti s Horacijem: „Laudat venales, — qui vult extrudere, merces.“

Zato se smemo tolažiti, ako ostanemo zvesti svoji sedanji epiški dōbi, da bodo tekmovali posamezni spevi naše sedanje brusijade brez dvoma s Homerijevo Ilijado, kajti ta je doživela v desetletnem boju le štiriindvajset spevov, dočim se oponašamo mi le v dvajsetletnem mejsobnem boju s tisoči in tisoči svojih narodnih listov, ki opevajo otožne naše boje.

Slavni Tolstoj je vedel, zakaj je krstil svoj največji roman, rusko Ilijado: „Boj in mir“, kajti boj in zopet le boj prija slovanskemu imenu, in beseda „mir“ vzraste — nad našimi grobovi.

Slovenski narod ima poleg drugih slavni svojih lastnostij še posebno zanimivost. Dočim so slavni Grki in Rimljani razpravljali politična vprašanja na javnem prostoru in na vzvišenih sedežih, kamor so sedali le zaslužni in veliki narodovi možje, vodi pri nas politiko vsaka obskurna in katilinarična eksistenca ter brska na radost enakih eksistenc po lastnem gnojišču.

Potem naj pa še toži kdo, da ne vlada pri nas najvišja osobna in politična svoboda.

Rojaki! Molimo vsak dan, da nas reši milostna in krepka roka naše sedanje osobne politične svobode in nam pošlje kadila, da prezračimo ž njim javen Augijev hlev, koder prekidujejo naši slavni možje podedovane grehe slovanstva.

Psevdonim.

so bili od trtne uši uničeni, izroči gospodarskemu odseku, ki naj ga nemudoma vzame v pretrés in o njem poroča, ne da bi bilo treba čakati na tiskano poročilo. Dr. Füss pa je že v drugo ali tretje tirjal, da naj zbornica pred razhodom reši še nepotrjene volitve, kar mu je predsednik obljubil, kolikor je to odvisno od njega.

Prva točka dnevnega reda bil je načrt zakona gledé plače suplentov-vojakov za slučaj, če bi bilo treba dejansko služiti pri vojaštvu. Dr. Beer je priznaval, da je prav takim suplentom pustiti njih plačo, ali izpodtikal se je ob tem, da postanejo te dobrote deželni samo priseženi suplenti, da je pa na srednjih šolah veliko tudi nepriseženih učiteljev. Minister je odgovarjal, da je to res, da bodo pa odslej v prisego jemali vse suplente, ki bodo saj za eno polletje nastavljeni. Govoril je še Kaiser in poročevalec Fanderlik, potem je obveljal dotični zakon v drugem in tretjem branji.

Nekoliko obširnejši bil je razgovor o eskomptiranji varantov po avstrijsko-ogerski banki. Poslanec Neuwirth je namreč trdil, da varanti, to so namreč založna pisma v javnih skladiščih shranjenega blaga, niso menjice, da torej nikakor ne gre jim pri banki, ki izdaja bankovce, dajati enako veljavo kakor menjicam, pa vladni zastopnik sekcijski načelnik Niebauer in poljski poslanec Kozlovski, kakor tudi poročevalec Bilinski so mu odločno ugovarjali, in zakon je obveljal po načrtu gospodarskega odseka. Ker je brez vsakotere potrebe k resoluciji, ki jo je ob enem priporočal odsek, govoril poslanec Neuber in je bila ura že skoraj deset, slišali so se klici: konec, konec, in dr. Menger je predlagal, da naj se seja sklene, ker so poslanci že tako utrujeni, da ne morejo več paziti na obravnave. Ali predsednik je poudarjal, da so na dnevnem redu stoječe točke jako važne in nujne, in da jih zbornica tem laglje reši še danes, ker se ni nadejati nobenih ugovorov. Pri glasovanji o Mengerjevem predlogu je res desnica in velik del levece potegnili s predsednikom ter sklenil nadaljevati sejo. Menger in nekateri tovariši so se vsled tega tako usrdili, da so odšli iz zbornice.

Na vrsto je prišla železnica iz Schrambacha preko Marije Celjske v Kernhof in Neuberg. Poslanec Pirko je porabil to priliko, da je priporočal še neko drugo železnico. Predsednik baron Chlumecky ni slišal, kaj govori, zato ga sicer ni posvaril, da naj ostane pri stvari, pač pa je videl, da celi govor čita, zato ga je opominjal, da to po opravnem redu ne gre. Pirko je po tem opominu nehal govoriti, dal je pa svoj govor stenografom, da ga sprejmó v stenografični zapisnik. To bi bil lahko storil že prej in nihče bi mu ne bil tega zameril. Predlog sam je potem obveljal v drugem in tretjem branji.

Pravo je storil poslanec Šuklje, ki je kot poročevalec o dolenjski železnici za njim prišel na vrsto in le opomnil, da imajo gospodje poročilo v rokah in da naj prestopijo v posebno razpravo. To se zgodi, in ker ni bilo od nobene strani nikakega ugovora, bil je načrt postave, s katero se dovoljuje zgradba dolenjske železnice, v drugem in tretjem branji sprejet v dveh minutah.

Ravno tako hitro so bile potrjene naslednje točke dnevnega reda: oprostitev ustanov za učne in dobrodelne namene o priliki poroke nadvojvodinje Valerije kolkov in pristojbin; enaka oprostitev za železniški dolg 10 milijonov gld., ki ga je najela dežela Štajarska, in za pisma in pogodbe vsled pogozdovanja Krasa na Kranjskem in v Istri.

Pri predlogu gospodarskega odseka, s katerim se vlada pooblašča vsaj do 31. decembra 1890 začasno vravnati trgovske razmere s Turčijo, Bolgarijo in Egiptom in o katerem je poročal baron Švegelj, govoril je poslanec Openheimer in poudarjal važnost trgovine z vzhodnimi deželami. Omenjal je velike škode, ki jo je bila prizadejala razveza trgovinske pogodbe z Rumunijo, in priporočal, da bi bilo v korist trgovine, v tesnejšo zvezo stopiti z Rumunijo, v korist kmetijstva pa, da bi se ravno isto zgodilo gledé Nemčije. Ko je bila ta reč v smislu gospodarskega odseka rešena, bilo je že čez 1/2 11. uro. Zato predsednik naznanja, da hoče sejo skleniti in nerešeno točko, namreč polajšave pri hišnem davku, postaviti na dnevni red ene prihodnjih sej, katera se mu bode v ta namen zdela primerna. Kakor izvem, pride ta vzlasti za planinske dežele važna reč kot prva točka na dnevni red večerne seje, v kateri se bodo volile delegacije, in ki bo najbrže še-le v torek zvečer, ker predsed-

ništvu dozdej še ni došel vladni dopis, s katerim se mu naznanja pričetek delegacij.

Dnevni red za večerno sejo je bil torej dovolj obilen, in vendar je hotel dr. Herbst na koncu dnevnih sej, naj bi se bila na dnevni red večerne seje in sicer kot prva točka postavila tudi postava o mitnicah. Baron Chlumecky je odgovarjal, da tega predloga zaradi tega ni postavil na dnevni red, ker bo o tej zadevi veliko besedovanja, in ker je bilo z najveljavnejšimi voditelji soglasno dogovorjeno, da naj pride ta reč na dnevni red še-le potem, ko bo dovršeno posvetovanje o državnem proračunu. Steinwenderju in tovarišem njegovim se je jako za malo zdelo, da k dotičnim obravnavam kdo izmed njih ni bil povabljen, zato so ropotali in klicali: Kdo so merodajni voditelji? Povejte imena! To so privatni razgovori, ki niso nič vredni! itd. Prišlo je do glasovanja, pri katerem je bil predlog Herbstov zavržen s 95 glasovi proti 60. Z desnico so glasovali tudi ožji tovariši in prijatelji Chlumeckega, ki ga niso hoteli pustiti na cedilu. Dr. Herbst pa se je iz zbornice gredoč hudoval nad predsednikom, češ, to je perfidno: še tega ne obljubi, da pride na dnevni red prve seje po državnem proračunu kot prva točka, ampak le pravi, da pride na dnevni red, torej prej pride še gališki dolg itd.!! Ubogi Chlumecky, ki sedaj že svojim najzvestejšim privržencem ne more več ustrezati!

Budgetna razprava.

(21. dan.)

Danes so bile ravno o poldne rešene ostale točke trgovinskega ministerstva, pri katerih so govorili še Habermann, Türk in Herbst. Potrebščina za državne železnice je bila potrjena z 78.817.530 gl., zaklada pa v znesku 81.566.739 gld.

Ministerstvo poljedelstva

utegne biti v dveh dneh rešeno. Prvi govornik je bil glasoviti Vergani, ki je prišel po pravdi z dr. Pattai-jem danes prvokrat v zbornico, za njim pa je dr. Poklukar v mirnem in stvarnem govoru razpravljal gospodarske razmere na Kranjskem, zahvaljeval se za to, kar se je v povzdigo blagostanja storilo, zlasti za dolenjsko železnico, ter prosil vlado, naj prej ko mogoče, vsaj na jesen, predloži načrt postave zastran osuševanja ljubljanskega barja. V govoru se je oziral na vse kmetijske in gospodarske razmere na Kranjskem in pri vsaki omenjal, kako bi se dala zboljšati.

Za njim je zlasti o vinoreji govoril poslanec Richter, kateremu sledi Poljak Levakovski. Potem bo konec debate in se volita glavna govornika. Na desni pride najbrže na vrsto dr. Vitezić, ki hoče predlagati, naj se kmetijska družba v Istri po vzgledu deželnega kulturnega sveta na Češkem razdeli v dva oddelka, v italijanskega in slovanskega. Jutri utegne zbornica dovršiti to ministerstvo, za katerim ima rešiti le še justično ministerstvo, najvišji računski urad, pokojnine, podpore in državni dolg.

Legitimacijski odsek

je v seji dné 7. maja rešil volitev dalmatinskega poslanca Šupuka ter z 9 glasovi proti 7 sklenil priporočati jo v potrditev. Levičarji so oporekali in bodo v zbornici zahtevali, naj se zavrže. V ravno tej seji odložil je levičarski poslanec baron Sommoruga poročilo o izvolitvi isterskega poslanca Dafranceschia, katero se je potem izročilo slovenskemu poslancu dr. Ferjančiču. To se nam je zdelo potrebno omenjati zaradi tega, da se ne bo našemu poslancu očitalo, kakor da bi bil on zavlačeval poročilo o tej volitvi.

Predsedniku dr. Smolki

se je že tako zboljšalo, da zdravniki od danes naprej ne bodo več razglašali poročil o njegovi bolezni.

Dolenjska železnica.

Železniški odsek državnega zbora je predložil svoje poročilo o dolenjski železnici; odsek poročevalec je bil poslanec Šuklje. Kakor smo včeraj poročali, potrdila je zbornica v četrtek večer brez ugovora postavni načrt. Dotično poročilo pa slóve:

Gradnja železnice, ki ima namen, Dolenjsko zvezati z Ljubljano, je že desetletja gorka želja prebivalstva na Dolenjskem; potrebo in opravičenje te železnice so deželni zbor in drugi avtonomni zastopi dežele vedno priznavali in podpirali. Že leta 1864 je kranjska trgovska in obrtniška zbornica poslala

e. kr. trgovinskemu ministerstvu priporočilo, v katerem je naglašala potrebo železnice od Ljubljane do Karlovca. Deželni zbor kranjski je leta 1866 v tem smislu sklenil resolucijo ter jo ponovil l. 1868. Tudi vlada je temu pritrdila. V postavnem načrtu o spopolnitvi avstrijske železnične mreže, katerega je vlada dné 15. marca 1869 predložila državnemu zboru, ozirala se je tudi na takozvano dolenjsko železnico (Ljubljana-Karlovec). Ker je bilo tedaj že blizu konca zasedanju, umaknila je vlada ta načrt, vendar pa je tedanji trgovinski minister sporočil kranjskemu deželnemu odboru z dopisom dné 8. junija 1869, št. 9251, da ostane pri svojem programu in načrtu imenovane železnice. Pomenljivo je, da je med vsemi, v oni vladni predlogi navedenimi železničnimi načrti dolenjska železnica edina, ki še do danes, torej celih 21 let, ni dovršena.

Nesrečna kriza l. 1873 je ustavila to vprašanje in navzlic vsemu trudu prebivalstva in kranjskega deželnega zbora ni stvar prišla v pravi tir, akoravno je načelno priznana važnost te železnice in se je tehniško-vojaški ogled raznih črt vršil dné 8. julija 1872 in naslednje dni.

Leta 1883 se je stvar obrnila na bolje. Doslej se je nameravala železnica prve vrste od Ljubljane, oziroma od cesarjeviča Rudolfa železnice skozi Dolenjsko do neke črte hrvatskih železnic. Zdaj pa so se ozirali na razmere, skušali zadostiti krajevnim razmeram ter na jedni strani zvezati z železnico glavno mesto Dolenjske z Ljubljano, na drugi strani pa odpreti na gozdih in premogu bogate kraje ribniške in kočevske, prepuščajoč prihodnosti, da se prva črta tekom časa podaljša do hrvatskih železnic.

Na tem stališču je bil deželni zbor kranjski, ko je v seji dné 17. oktobra 1883 pooblastil deželni odbor, da sestavi odbor, ki naj prične pripravljevalna dela. Za ta dela se je prihodnje leto sestavil konsorcij, kateremu je dežela v ta namen 5000 gld. dala na razpolaganje. Ta konsorcij je izdatno podpiralo trgovinsko ministerstvo, ki je radovoljno prepustilo svoje tehnične organe, da so naredili glavni načrt. L. 1886 je komisija pregledala črto. Deželni zbor kranjski je v seji 19. oktobra 1888 sklenil, da bode podpiral graditev dolenjske železnice ter je določil 500.000 gld. v obrokih za nakup glavniških delnic. Ker so dalje interesentje obljubili precejšnje svote in s tem dokazali potrebo imenovane železnice, mogel je konsorcij vladi predložiti konkretne nasvete. Ti so podlaga vladni predlogi z dné 28. aprila državnemu zboru.

Obe dolenjski železnici bili bi dolgi 131,5 *klm.* in sicer glavna črta Ljubljana-Grosuplje-Trebnje-Novomesto-Straža 82,5 *klm.*, stranska črta Grosuplje-Ribnica-Kočevje pa 49 *klm.*

Omeniti je treba, da se nameravani železnični črti razlikujete po splošnjem značaju. Stranska črta Grosuplje-Kočevje bila bi vsled sekundarne važnosti le normalnotirna lokalna železnica in bi imela torej vse olajšave, ki se dovoljujejo takim železnicam, nasprotno pa bi progá Ljubljana-Novomesto-Straža z ozirom na nadaljevanje do hrvatskih železnic bila zgrajena za mogočo tranzitno črto. Na ta moment se je oziralo pri tej črti, akoravno se je tudi tukaj z ozirom na začasni pomen gledalo na največje olajšave.

Nameravana dolenjska železnica se bo pričela v Ljubljani, na vzhodni strani tamošnjega kolo-dvora južne železnice, ter izpeljala kot nerazdeljena črta do Grosuplja (22,5 *klm.*). Pri Grosuplju se razdeli. Glavna črta se obrne čez Višnjo Goro, Temeniško dolino, Trebnje in Mirno Peč do Beršljina, kjer bo postaja za Novo Mesto, ker se iz tehniških vzrokov ne dá bližje zgraditi. Ob levem bregu Krke se obrne nazaj do Gor. Straže. Črta na Kočevje se odcepi na Grosupljem ter obrne skozi Dobropolje na Vel. Lašče, Ribnico in Staro Cerkev na Kočevje.

Omeniti moramo tudi vzrokov, ki so odločevali za črto skozi Temeniško dolino. Od mnogih odličnih strani se je nasvetovalo, naj bi šla železnica skozi Krško dolino čez Zagradec, Žužemperk, Sotesko do Novega Mesta. Priznamo, da ima ta misel veliko podlage. Górenji del Krke ima velikansko vodno moč. Voda je močna in enakomerna, to moč zvišujejo mnogi naravni slapovi; že sedaj porabljajo to vodno moč raznotera industrijska podjetja, osobito tovarna kneza Auersperga na Dvoru. Ko bi se po železnici odprla ta dolina, gotovo bi se povzdignila industrija. Dalje so širni gozdje ob desnem bregu

(Dalje v prilogi.)

Krke; tudi to bi pomnožilo promet. Toda proti tem prednostim so mnogi važni pomisleki. Pred vsem bi se obe železnični črti, glavna skozi Krško dolino in ona stranska do Kočevja, preveč zblížali, ker bi ju ločila le Suha Krajina, znana revna in malorodovitna pokrajina med novomeško in kočevsko pokrajino. Dalje govori za temeniško črto tudi to, da je ozka gorenja Krška dolina le slabo obljudena in malo pripravna za poljedelstvo, nasprotno pa so kraji v Temeniški dolini najrodovitnejši v deželi, gosteje obljudeni in imovitejši. Tudi koristne rudnine so v teh krajih. Tako je veliko rude pri Trebnjem in Mirni Peči, pri Mirni premog; in akoravno bi se ta rujavi premog morda ne izvažal, vendar bi bil poraben za lokalno industrijo. Ako dostavimo, da ima nadaljevanje železnice od Novega Mesta do Straže namen, ustreči tudi prometu iz gorenje Krške doline je s tem utemeljeno, da so se l. 1886. pri ogledu poleg zastopnikov c. in kr. vojnega ministerstva tudi drugi faktorji odločili za črto skozi Trebnje in da se je tudi vlada odločila v tem smislu.

O narodnogospodarskem pomenu dolenskih železnic omenimo naslednje:

Kranjska dežela ima sploh med vsemi v državi najmanj železnic, poleg tega pa so sedanje železnice izpeljane le na severu in zapadu dežele. Najboljši del dežele, vzhod in jug pa sta ločena od vsake direktne železnične zveze, zato ravno ta del dežele hitro propada že leta v vedno rastočo bedo. Z gospodarskega stališča bi torej ta železnica zabranila skoraj že neznosne razmere ter pospešila poljedelstvo in gospodarstvo.

Po pravici naglašja že vladna predloga, da so preveč oddaljeni od večjih tržišč dolenski kraji, ki kaj izdelujejo in pridelujejo za izvoz. Vožnja je draga, in vsled tega se pridelki in izdelki v sedanjih razmerah ne morejo spraviti v denar. To velja osobito o bogatih gozdih in velikih skladih premoga pri Kočevju, katerega le doma rabijo za kurjavo.

Dalje bi tudi poljedelstvo, sadjereja in dobra živinoreja, ki že v sedanjih neugodnih razmerah mnogo izvažja iz dežele, dajala večji dobiček; istotako bi se povzdignila vinoreja, s katero se prebivalstvo v mnogih okrajih vspešno peča.

Ker je v teh krajih veliko dobre železne rude, povzdignila bi se tudi železna industrija, ki zdaj ne more zmagovati dragih voznih stroškov. Nastali in razvili bi se tudi drugi obrti, ker kurjava je po ceni, vode dovolj, ljudstvo pa je marljivo in sposobno za delo. To bi koristilo tudi trgovini in prometu s Trstom.

Posebno bi nameravana železnica koristila takozvani „kočevski deželici“. Ta je hribovita in nerodovitna. Kočevsko prebivalstvo, ki se ne more preživiti s poljedelstvom, peča se s krošnjarstvom. Ker pa se čujejo vedno močnejši glasovi proti krošnjarstvu, mora kočevsko prebivalstvo propasti, ako mu ob pravem času ne odpremo vira novih dohodkov.

Dolenska železnica bi bila tudi za vojaško upravo velikega pomena, ako se pozneje zveže s hrvatskimi. Zvezala bi Ljubljano s Karlovcem, Siskom in Belgradom in tako južno-zapadno državo s Srbijo in Balkanom.

Dalje naštevja to poročilo proračunjene dohodke železnice in način, kako se bodo pokrili troški za graditev; vse to smo nedavno priobčili po vladni predlogi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Notranje dežele.

Volitve v moravski deželni zbor. Kakor se poroča iz Brna dné 8. t. m., čuje se v tamšnjih krogih moravskih deželnih poslancev, da se bodo vršile volitve v moravski deželni zbor še le meseca septembra.

Tretje zasedanje ogerskega državnega zbora sklenilo se bode brzkone še danes s kraljevskim reskriptom in takoj na to pričelo četrto. Zadnje dni je reševala zbornica mnogo gospodarstvenih predlogov, mej temi one o kupcijski pogodbi s Turčijo. Ko se sestavi zbornica za četrto zasedanje, vršila se bode volitve za delegacije in razprava o pregledu domovinskega zakona. Načrt o pregledu predložila je skrajna levica. Na to bodo odložili državni zbor do jeseni.

Vnanje države.

Italija. Kakor piše „Esercito Italiano“, drži se italijanska vlada v vojaškem proračunu določene

varčnosti vkljubo vednemu oboroževanju drugih evropskih držav. Na drugi strani se pa ne boji onih stroškov, kateri jamčijo varnost države.

Rim. Katoliškim listom se poroča iz Rima latinski odgovor sv. očeta Leona XIII. na adresu nemških romarjev. Mej drugim pravi sv. oče v odgovoru tudi to-le: Različni razlogi nam dajejo upanje, da se izpolnijo naše želje; in sicer prvič: vzvišeni nazori in pravičnost prevzvišenega cesarja; drugič: stanovitnost mož, kateri se bojujejo že dolgo za cerkveno pravico in sicer pred vsem v postavodajnem zboru in tretjič: sloga vseh nemških katolikov.

Izvirni dopisi.

Iz Stare Loke, dné 8. maja. Kakor strela z jasnega došla nam je v sicer tako mirno vas vest o podlem dopisu, katerega je izbruhnil iz svojega skladišča prepira nikdar siti list „Slovenski Narod“ dné 2. maja t. l. V njem hoče najprej smešiti našo vsestransko, spoštovanja vredno duhovščino, oziroma prečastnega gosp. dekana. Potem pa navaja in na dolgo in široko opisuje s katilinsko zlobnostjo neki dogodek, ki se je bojda vršil na groblji in pod lopo naše ferne cerkve ob slovesnem opravilu na Jurijevo nedeljo. Ta popis pa je tako žareč samih sumničenj, podtikanj, surovostij in zlobnostij naših vaščanov, kakor da je Stara Loka prava pravcata jama razbojnikov.

Popraševali smo, pozvedovali po potokih krvi, ki so bojda tekli po pokopališči, skrunč tiho počivališče pokojnih; — nihče o tem ne vé povedati. Torej vse zlobno podtakneno, vse izmišljeno A kaj naj opisujem dalje: pri najboljšej volji niti tendence omenjenega dopisa ne morem razumeti. Zakaj se je to pisalo? Iz osebnega maščevanja? Tako zlobnega človeka pač menda ni v loškem okraju, ki bi zaradi osebnosti ogrdil celo občino pred svetom. Ali zakaj se je to poslalo med svet? Morda zato, da bi se pospešila obravnavanja zaradi novega pokopališča v Škofji Loki? Prepričan sem, da ga ni v naši župniji, ki bi taki želji meščanov nasprotoval. In kaj bi tu nasprotovanje pomagalo! Zakaj torej se je poslala v „Narodno Tiskarno“ tista animozna brutalnost v podobi napominanega dopisa iz Škofje Loke? Naj li pospešuje odcepljenje staroloških otrók iz mestne štirirazrednice? Vprašamo: Kaj bode to mestu koristilo? In kdo je zgradil sedanje šolsko poslopje? Doslej so naši otroci radi in z veseljem hodili v mestno šolo, poslej, upamo, godilo se bode istotako. Zakaj tedaj se je zveržil tisti dopis? Na vsa premišljevanja — in naše lokalne razmere dobro poznamo — ne moremo si dati dovoljnega odgovora. Ne moremo si drugače misliti, nego da je dopis skovala, narekovala in pisala prava pravcata strupena kača zlobnosti.

In dasi se nam je čudno zdelo, zakaj je takoj po objavljenji dotičnega dopisa moledoval neki gospod iz Loke po naši vasi podpisov na „carta bianca“; dasi se moramo čuditi, kako so dopisniku čudovito znane razmere pri ljubljanskem ordinarijatu: dasi hoče mimogredé švigniti z bodečo nežo svojega peresa tudi po našem rojaku čast. gospodu Kalanu, kateri je doslej le čast delal svoji rodni župniji; dasi ne bi bilo težko na sled priti zlobniku, ki z nečuvno srditostjo udriha po poštemem slovesu sosedne občine, ne bodemo in tudi nočemo dalje vpraševati, zakaj in kdo je to pisal, ker dobro vémo, da se v vsaki občini najde prepira lačnih kreatur, ki bi se rade debelile ob poštemji svojega bližnjega. Pač pa moramo z vso resnobo vprašati: Zakaj se je to sprejelo v predale „Slovenskega Naroda“? Omeniti moramo, da je dopis provzročil v mestu in naši vasi silno razburjenost. Kako tudi ne? Hipoma Vam je tresčilo med vaščane, češ, da smo surova tolpa, ki niti do pokopališča nima spoštovanja; ki se strelja, napada pri belem dnevu, celó pri krstnem kamenu. Kdo bi taka očitanja mirno prenašal? Čujem, da bode župan v imenu svojih vaščanov vso stvar zavrnil z dejanjskim popravkom v „Slov. Narodu“.

Ali recimo, da je bila vse to tudi resnica, kar je poročal dopisnik iz Škofje Loke, vprašamo: Kakšni so nasledki takih dopisov? Nič drugega ne, nego mržnja, sovraštvo in želja po maščevanju med posameznimi občinarji. Taki dopisi nimajo nikdar boljšega vspeha, nego prepis, ali pa še kaj hujšega. In, — nimamo povoda, kaj prikrivati, — gospóda, ki imate prvo in zadnjo besedo pri vredništvu

„Slovenskega Naroda“, dobro si zapomnite, s takimi dopisi sejete veter prepira med ljudstvo, ki si utegne kasneje v viharjih zlobnejših strastij duška dati. In to že danes črtamo na Vaš rovaš. Nikakor si pa ne moremo domnevat, da bi se tako moralno gnili dopisi vjemali z Vašim programom omike in svobode. Videatis consules! Mi pa bodemo v bodoče, ako nas bodete traktirali po svojem organu s takimi pikantnostmi, vselej in po pravici klicali: „Kje je policija?“

Še jeden nasledek. Tako rado se nam očita, da smo Slovenci narod v povojih, ki se stoprav zaveda svojega bitja . . . ; tako radi nam nasprotniki očitajo neotesanost, surovost in marsikaj jednacega. Vselej, ko sem bral take napade v nasprotnih listih, zgrozilo se mi je srce Z omenjenim dopisom pa kar naravnost orožje stiskate v roko našim nasprotnikom, ki bodo s slastjo zastavili pero in zapisali: Taki so ti Slovenci, brez plemenitih čuvstev, brez vsake olike; z moralnim orožjem se napadajo in pobijajo pred cerkvenim pragom! Gospóda pri „Slovenskem Narodu“, je li to Vaša taktika? Je li to dokaz, da ljubite svoj narod čez vse? Take dopise sprejemati v list-dnevnik, ki roma širom sveta, pravi se: Slovence grditi, črniti, uničevati. In če tudi smo prepričani, da te besede ne bodo odmevale v ušesih vredništva „Narodovega“, — zakaj ne, si lahko mislite, — vendar upamo, da „chef d'oeuvre“, gosp. dr. Ivan Tavčar, jih ne bode prezrl. Mi prisojamo odgovornost njemu, ne njegovim težakom v vredniški pisarni. In če je on s tako taktiko svojega lista zadovoljen, potem bode tudi zadovoljen, ko bode nekega lepega dné ljudstvo samo sedlo na sodnji stol zoper takega poslunca.

Iz Celja, dné 7. maja. (Vmeščenje preč. g. opata Ogradija.) Gosp. vrednik! Mi li veste povedati, kdo da je naše telegrafično poročilo o slovesnem vmeščenju našega novega opata, mil. gosp. Ogradija tako popačil? Po Vašem cenj. listu od 5. t. m. šte. 102 sta naš premil. gosp. knezo-škof Mihael in mil. gosp. opat Ogradi brezštevilnih dokazov neomejenih simpatij obeh narodnostij še-le „zagotovljena“, med tem, ko boste iz sledečih vrst se prav lahko prepričali, da sta oba ta p. n. cerkvena dostojanstvenika že „prejela“ te dni brezštevilnih dokazov neomejene udanosti od vseh dobromislečih prebivalcev nemške, kakor slovenske narodnosti. Le berite! Ko so naš premil. knezoškof gosp. dr. Mihael Napotnik v nedeljo popoldne dné 4. t. m. z brzovlakom se pripeljali iz Maribora, pričakovali so jih na čelu brezštevilne množice ljudstva ne le naš novi gosp. opat Ogradi, ampak tudi p. n. načelniki skoraj vseh ces. in avtonomnih političnih, sodnijskih in šolskih oblastev in uradov. Videl si tudi še mnogo najodličnejšega občinstva na kolodvoru zbranega. Ko so naš premil. gosp. knezoškof, spremljani od svojega stolnega dekana, preč. gosp. Orožna in svojega konzistorijalnega tajnika g. Majcena, zapustili železnični voz, objeli so vpricho zbrane množice našega novega gospoda opata ter jih prav pristrčno poljubili. Nista se namreč videla od tistega dne, odkar so bili premil. gosp. knezoškof odromali v Rim. Ravno tako iskreno pozdravili so premil. naš vladika preč. gosp. prošta Modrinjaka, ki so bili došli že predpoldne zavoljo te svečanosti v Celje. Takoj predstavili so mil. gosp. opat Ogradi premil. knezoškofu Mihaelu najpoprej c. kr. okr. komisarja g. dr. Tirka, kot zastopnika službeno zadržanega c. kr. okrajnega glavarja dr. Wagnerja, potem c. kr. dvornega svetovalca g. Heinricherja, predsednika južno-štajarskemu sodnemu dvoru, nato gosp. ces. svetovalca dr. Neckermanna, župana celjskega, ki je vsled občinskega sklepa pripeljal posebno odposlaništvo občinskega sveta na kolodvor, da je premil. knezoškofa v imenu avtonomnega mesta celjskega pozdravil s pristrčnimi besedami pri njihovem prvem prihodu v to mesto. Bili so premil. knezoškofu predstavljeni še gosp. c. kr. minist. svetovalec Wassitsch, čegar prekrasna uradna oprava, okinčana s tolikimi odlikovanji, je vseh oči posebno na-se obračala, potem g. dr. Gallé, c. kr. državni pravdnik, gg. dr. Srnec, notar Baš in dr. Dečko kot odposlanci okrajnega odbora celjskega, c. kr. gimnazijski ravnatelj g. Končnik in še drugi odličnjaki. Za slehernega imeli so premil. knezoškof par prijaznih besedi, katere so z njim spregovorili, medtem ko so vsakemu smehljaje v roko segli ali desnico prav krepko potresli.

Kar je odličen narodnjak pred meseci prerokoval, dopolnilo se je do pičice. Komaj so premil. knezo-škof Mihael prvo stopinjo svojo postavili v rojstno mesto svojega prevzvišenega prednika, nepozabnega knezo-škofa T. M. Stepišnika, podedovali so tudi njihove priljubljenosti, če bi bilo mogoče, še v večji meri. Zginila je v tem trenutku ona megla hladne nezaupljivosti, katero je dotlej umetno gojila neka malo pomenljiva, a tembolj vrešča stranka v mestu. Sreča Celjanov obeh narodnostij odprla so se novemu našemu knezo-škofu vse hitreje, kakor se odpirajo čašice cvetlic jutrajšnjemu solncu. Množica, zbrana pred kolodvorom, se je komaj zdržala, da ni na ves glas izražala veselja, ki jej je pri tem pogledu v obeh igralo. Najodličnejši meščani postavili so bili svoje praznične vozove pred kolodvor, da so se premil. knezo-škof in njih spremstvo prepeljali s kolodvora k Marijini (nemški) cerkvi, kjer so ravno ob tej uri vsako nedeljo večernice. Najodličnejše gospe iz mesta čakale so že od sredi-popoldne na premil. knezo-škofa v cerkvenih klopéh, dobro vedoč, da kasneje ne bi bilo moč v cerkev priti. Dve dolgi ulici, kolodvorska namreč in „rotovžka“ bili ste polni vernega ljudstva, ki je spodobno poklekovaje prejemale škofji blagoslov. Pri cerkvenih vratih čakala je na premil. knezo-škofa lepa vrsta č. gg. duhovnikov, ki so svojega višjega pastirja z največjim spoštovanjem pozdravili ter spremljali k velikemu altarju. Tam so v škofovi navzočnosti opravljali večernice z obilno asistenco mil. gosp. opat Ogradi, ki so to nedeljo zjutraj dvakrat zaporedoma pridigovali. Pri zarani božji službi predstavili so se slovenskim svojim faranom v mestni farni cerkvi s slovensko pridigo, a ob 8. uri potem nagovorili so nemške ovčice svoje nove črede v Marijini cerkvi v nemškem jeziku. Na vse poslušalce napravila sta oba govora najugodnejši vtis, ker nihče po teh prepričevalnih besedah ne more dvomiti, da bodo novi gospod opat, kolikor je v njihovih močéh, si resno prizadevali, po narodnostnem prepiru podpihano razburjenost potolažiti ter povrniti mestu toliko potrebni in blagodejni mir. Po večernicah peljali so se premil. knezo-škof v opatijo, kjer so do večera brez vsakega oddihljeja sprejemali poklone in reševali razne jim prednašane prošnje.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval 100 gld. za popravo cerkvice v Kočevji, župnije dobrepoljske. — Za kapelico v bolnišnici usmiljenih sester v Gorici je daroval 300 gld.

(Dolenjska železnica.) Poroča se nam: Včeraj so poslali Trebanjci gosp. poslancu Šukljeju naslednji telegram: „Živeli priboritelji dolenske železnice!“ — Iz Kočevja pa so mu poslali telegram: „Zastopništvo mestne občine kočevske šteje si v dolžnost, da Vašemu blagorodju izreče najtoplejše zahvalo za krepko, odločno in z najlepšim vspehom venčano delovanje za dolensko železnico.“

(Lokalna železnica iz Ljubljane v Kamnik.) Poroča se nam: Graditev te železnice vidno napreduje. Več stotin zidarskih, tesarskih in drugih delavcev je na delu. Pretečenega meseca pričele so se visoke zgradbe na bodočih postajah; sezidalo se je tudi veliko število prelazov pri Črnučah. Na ljubljanskem kolodvoru državne železnice, kakor tudi v jarkih na levem savskem bregu pri Črnučah je vse živahno in nasipi vidno rastó. Na savskem mostu je tudi železna zgradba sestavljena. Pri tem marljivem delu se bode železnica gotovo še na jesen t. l. prometu izročila, sosebno ako o prašanju gledé kolodvora v Kamniku in o raznih še tekočih stavbenih načrtih še pravočasno odloči politična oblast in se ne delajo napredovanju stavbe administrativne težave, kakor se je to n. pr. zgodilo pred kratkim, ko se je vsled ovadbe neke občine po pomoti na neki točki železnice od orožnikov ustavilo delo, za katero se je stavbeno dovoljenje že koncem novembra l. l. podelilo. — Dne 17. aprila konstituiralo se je delniško društvo na Dunaji; pri tej priliki izkazali so koncesionarji, da se je vplačala, kakor pravila zahtevajo, svota 360.000 gld.; tudi podpisovalci delnic povabili so se po določbah družbenih pravil, da do dne 19. majnika drugih 20% odštejejo na Dunaji pri društveni blagajni. Da se ohrani jednotno dosedanje vodstvo tega podjetja, imenoval se je prejšnji koncesionar Oskar baron Lazarini pooblaščenec delniškega društva, kojega namestnik uraduje v Ljubljani na Dunajski cesti št. 21. Čujemo nadalje

tudi, da se bode že prve dni meseca julija in sicer od Ljubljane naprej pričelo polaganje tira.

Slehnemu je znano, s kakimi težavami se je moralo že več ko eno desetletje bojevati, predno se je uresničil načrt lokalne železnice iz Ljubljane v Kamnik. Gospodu Alojziju Prašnikarju v Kamniku gre brez dvoma zasluga, da je prvi bil se spomnil tega železničnega načrta ter se trdno in neomahljivo držal svoje ideje. Uresničil se je načrt pa še le od tedaj, ko se je g. Prašnikar združil z gospodom baronom Lazarinijem. Oskar baron Lazarini je avtorizovani civilni inženir v Gradci; gradil je vže več železnic na Gor. Avstrijskem in na Českem in tako je zaslovelo njegovo ime pri vladi, kakor tudi v tehničnih in industrijskih krogih. Tehnično jako izobražen in železne volje deluje z veliko požrtvovalnostjo v svoji stroki in pri vsakem mu izročnem podjetju. Z zadoščenjem moremo konstatovati, da je Oskar baron Lazarini naš rojak rodóm s Kranjskega, kar ni tako obče znano. Kakor smo slišali, snuje sedaj g. baron Lazarini več zgradbenih načrtov, med njimi neke lokalne železnice na Českem, dolenske železnice, tržiško-kranjsko oziroma tržiško-podnartske in loško-divaške železnice. Nikakor ne dvomimo, da bode z ozirom na njegovo obče priznano sposobnost imel odličen delež pri zgradbah kranjskih železnic, in upamo, da ga obdržimo trajno v svoji sredini.

(Umrli) je včeraj g. Vojteh Havliček, bogoslovec ljubljanskega semenišča 4. leta, pri svojih stariših v Bili Hurki pri Vodnanu na Českem. Jako marljivi mladenič obolev je bil že pred dvema letoma, pa spet toliko ozdravel, da je letos prvo polletje dobro zvršil. Nato ga je bolezen zopet resneje prijela in prisilila v domovino. N. v m. p.! — V Dolenji Vasi pri Ribnici je umrl nagle smrti dne 6. t. m. Marka Zajca, brat rajnega akad. podobarja J. Zajca. Tudi pokojnik je bil po deželi sploh znan kot dober podobar.

(Vravnava koroških rek.) Ta mesec se zopet prične delo pri vravnavanju vodnih strug in dotokov Drave na Koroškem ob Gor. Dravbergu blizu tirolske meje. Danes sta se odpeljala tje tudi dva oddelka kaznjencev z ljubljanskega Grada, kateri so se že zadnja leta spretne pokazali za taka dela.

(Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji) so vnovič darovali: g. Fran Miklavčič, višji nadzornik sev. zahodne železnice 5 gld., gosp. dr. Krisper, odvetniški kandidat 5 gld., g. Fran Tomšič, inženir 5 gld. — vsi na Dunaji in neimenovan rodoljub iz Ljubljane 5 gld. Srčna bodi hvala!

(Matiče slovenske odbor) je sklenil izdajati znanstven list „Slovenska Beseda“, kateremu naj bi bil glavni namen pospeševati razvoj našega književnega jezika ter določiti in utrditi njegov pravo pis. Slovenska književnost zadnjih let nam kaže pri raznih pisateljih v pisavi vedno večjo različnost, celó znanstvene preiskave so izvedle različne zaključke. Ta pravopisna nedostanost dela velike težave pisateljem samim, še večjo pa učiteljem ljudskih in srednjih šol. Da bi se pa v tem oziru dosegla jedinstvo, povabila bode „Slovenska Beseda“ vse slovenske jezikoslovce k skupnemu delovanju, da bi z znanstvenimi razpravami in z mirno kritiko sedanje pisave določilo prave oblike, odločno pa izpodbijali krive nazore; marsikaj se bode dalo le s samim porazumljenjem uvesti. Razpravljala se bodo torej v „Slovenski Besedi“ vsa vprašanja, tičóča se slovenske slovnice, katera še niso dognana ali še ne dosti razjasnjena; pri tem se bode določilo, koliko se je ozirati na etimologijo, koliko na zgodovinski razvoj in koliko na fonetiko sedanjega živega jezika. List bode pač odmenjen slovenskemu jezikoslovlju sploh, vendar le v toliki meri, kolikor je potreba za rečeni namen. Vse dognane stvari se bodo zbiralé, in kadar se bode na podlagi teh beležkov mogla izdati slovenska pravopisna knjižica, tedaj bode „Slovenska Beseda“ završila svojo glavno nalogo. „Slovenska Beseda“ bode nadalje pospeševala pravilni razvoj slovenskega besedja v slovarskem oziru in si torej prizadevala k temu pripomoči, da se natančno določijo pomeni besedam, kjer se kaže razlika v rabi, da se bode strokovno nazivoslovje (terminologija) razvijalo po svojstvu in pravilih slovenskega jezika, in da se bode jezik bogatil iz nikakor še ne povse razkritih zakladov narodnega govora; v ta namen bode list tudi prinašal iz raznih krajev zbirke takih besed, ki so ali sploh manj znane, ali imajo v različnih krajih različen pomen. Najpripravnější bodo v obče kratki spisi, ki se bodo

držali omenjenih mej, sprejemale se bodo pa tudi kritike vseh slovenskih knjig z ozirom na njih jezik. Vse to se bode zgolj stvarno razpravljalo; mirni in stvarni polemiki, katera vodi polagoma k spoznanju resnice, bode „Slovenska Beseda“ na razpolaganje; a izključeno iz nje bode vse strastno in osebno napadanje in pikanje, za kar jamči vredništvo, kateremu je glede tega pridržana pravica, da popravi in zavrže vse, kar bi se ne ujemalo s tem načelom. Časopisa bode vsako leto na svetlo prišlo blizu dvanajst pól v nedoločenih obrokih, približno jedna pola vsak mesec. To podjetje je pa le tedaj mogoče izvesti, ako se pridobi dovolj sotrudnikov, ki bi list podpirali z rednimi spisi. Vrednik listu bode gimn. prof. A. Bartel v Ljubljani, kojemu naj se dotični dopisi pošiljajo.

(Kranjsko tebiško društvo) priredi jutri popoldne ob 2. uri izlet k rimski cesti pri Babni Gorici, katero je na društvene troške dal odkopati g. kustos Müller. Cesta, ki je bila pokrita s šoto in mahom, vidi se sedaj v celi svoji širjavi in visočini. Povabljeni so k temu izletu tudi nestrokovnjaki, katere bode stvar gotovo zanimala.

(Vzgleđna požrtvovalnost.) Pri zadnjem koncertu na korist podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu so znesla darila 160 gld. 60 kr. Čistega dohodka je povsem ostalo: 507 gld. 21 kr.

(Najden denar.) V Bledu je našel blizu Biklijevega zdravilišča dne 15. aprila poštenjak 310 gld. Kdor pogreša to svoto, zglašaj naj se v zmislu § 390. obč. zak. pri okr. glavarstvu v Radovljici.

(Goriške mestne volitve.) Minolo sredo so volilci III. razreda pustili na cedilu kandidata, katera je priporočila liberalna „Corrierejeva“ stranka, ter izvolili dva konservativna moža. Izvoljena sta P. Laščak s 178 in A. Poli s 176 glasovi; v manjšini sta ostala dr. Marani, predsednik „Pro patriae“ in J. Bombig. Začetek je dober, želimo tudi dober zvršetak.

(Imenovanje.) Č. g. Fr. Tomsig, župnik v Vili Vincentini, je od pravosodnega ministra imenovan dušnim pastirjem v kaznilnici v Gradišči.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Pribloves in okolico imela bode v nedeljo dne 11. maja t. l. ob 3. uri popoldne v Kazazah svoj prvi občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednikov. — 2. Volitev stalnega odbora. — 3. Slavnostni govor. — 4. Petje. — 5. Vsprejemanje novih udov. — 6. Slučajni nasveti. — 7. Prosta zabava. — Petje izvrševali bodo vrli loški pevci. Vdeležiti se smejo tega zbora le zavedni Slovenci, t. j. udje družbe sv. Cirila in Metoda in po tistih vpeljeni gostje, katere odbor pozna. Odbor.

(Vojaška godba) bode svirala jutri pri lepem vremenu od 1/2 12. do 1/2 1. ure v Zvezdi.

Raznoterosti.

— Velik, toda — prazen. Kdo še ni slišal o heidelberškem sodu? Manj znan pa je véliki sod v gradu Ludwigsburg, in vendar ni le starejši in lepši, temveč tudi večji. Mnogo tujcev pride v krasne prostore omenjenega gradu, a vendar še sanja se jim ne, da je pod njih nogami v grajski kleti največji sod na svetu. Narediti ga je dal Eberhard III. leta 1719, in 1720. leta je bil zgotovljen. Les za sod je dalo pet hrastov, pet gabrov in jedna brúška. Sod drži 300 virtemberskih veder ali 900 hektolitrov. Zadnjič je bil napolnjen leta 1847., a še takrat le z moštom. Odsihdob je pa prazen. Izdelan je bajé kaj umetljno; krasé ga lepe izbuknene cvetlice. Heidelberški sod pa ni bil še nikoli poln, kakor se namreč poroča. Vanj gré le 245 virtemberskih vedrov, in izdelan je še-le 1751. l. Omislil si ga je bil knez Karol Teodor. Ta sod je stal bajé 80.000 gld., dočim je veljal ludwigsburški, kakor je razvidno iz listin, le 1108 gld. 43 kr.

— Zlato. Iz Novega Jorka se je poročalo 26. t. m.: Od vseh strani vró ljudje na obrežje reke Kolorado. Tamošnji preiskovalec, Stanton, pravi, da je zasledil zlato rudo štiristo milj daleč. Iz obrežja molí zlata ruda, in kakor kamenje leži tam.

Telegrami.

Dunaj. 9. maja. Pogoj češkega kluba, da zastopnik mladočeški v delegacijah ne bode nasprotoval ostalim češkim delegatom, so Mladočeški odklonili. Mladočeški torej ne bodo zastopani v delegacijah.

Dunaj. 10. maja. Uradni list je objavil postavó o porabi državne odškodnine povodom prevzetja propinacijske pravice, katero je prevzela Galicija.

Dunaj. 10. maja. Grof Taaffe z dopisom pozivlja zbornico, naj izvoli delegate. Volitev

se bode vršila v večerni seji prihodnji torek. Odbor za poljedelsko in gospodarsko razstavo naznanja, da jo bode otvoril cesar sam dne 14. maja ob 11. uri. Povabljeni so k tej slavnosti vsi državni poslanci.

Bruselj, 9. maja. Protisuženjski kongres je sprejel vse točke proti kupčiji s sužnji v Afriki.

Peterburg, 9. maja. Več srbskih častnikov in inženjerjev je v Tuli, da si z dovoljenjem ruske vlade ogledajo tamošnjo tovarno za puške.

London, 10. maja. Kraljica je boleha in ne gre iz sobe.

Umrli so:

8. maja. Jožef Kračovic, uradnega sluge sin, 3 mesece, sv. Jakoba trg 8, katar v črevih

V bolnišnici:

1. maja. Marija Hrovat, delavka, 37 let, febris puerperalis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v milim.
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	724 0	14 0	sl. jzad.	oblačno	0-00	
9 2. u. pop.	726 2	14 0	sr. jzpad	del. jasn.		
9. u. zveč.	728 9	14 0	jzpad	m. oblač.		

Srednja temperatura 15.7° za 3.1° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89	gl.	45	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	89	"	85	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	10	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	60	"
Akcije avstr.-ogerske banke	948	"	—	"
Kreditne akcije	299	"	75	"
London	118	"	15	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleonid.	9	"	40	"
Cesarski cekini	5	"	56	"
Nemške marke	58	"	—	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. maja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	7	15	Špeh povojen, kgr.	—	68
Rež,	5	36	Surovo maslo,	—	80
Ječmen,	4	87	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	57	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	40	Goveje meso, kgr.	—	58
Proso,	4	87	Telečje	—	56
Koruza,	4	55	Svinjsko	—	60
Krompir,	3	57	Koštranovo	—	40
Leča,	10	—	Pišanee	—	45
Grah,	14	—	Golob	—	20
Fizol,	8	—	Senó, 100 kgr.	1	78
Maslo, kgr.	—	95	Slama,	2	12
Mast,	—	68	Drva trda, 4 mtr.	6	40
Špeh svež,	—	60	" mehka,	4	20

Tuji.

8. maja.

Pri **Mattcu**: Polidal, Mayer, Graf in Schwank, trgovci, z Dunaja. — Puttik, za sebnik, iz Planine. — Jelovšek, pesestnik, iz Vrhnika. — Abeles, trgovec z vinom, iz Trsta. Esterl iz Kočevja. — Arko iz Ribnice. — Lang, tovarnar, Wuntseh in Calvi iz Trsta.

Najboljša (20-12) BRNSKA SUKNA

raspoložljiva po o igračinskih tovarniških cenah

Siegel-Imhof

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko

zadostuje odrezek v dolžnosti 3 10 metra, to je 4 dunajski vati. — Odrežek velja: gl. 4-80 iz navadne, gl. 7-75 iz fine, gl. 10-50 iz jako fine, gl. 12-40 iz najfineje

pristine ovčje volne.

Tudi se dobe v največji izbiri: s svilo predkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovcé in turisté, peruvienne in tosking za salonske obleke, predpisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca, ki se sme prati, pristno piqué-gilet-blago itd. Za dobro blago in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj in franko.

Št. 8349.

(3-1)

Razglas.

V torek 6. dan t. m. je pri tukajšnjem konjaču neki domači njemu v opazovanje poslani **pes poginil in sekoija je dokazala, da je bil stekel.**

Vsled tega se na podlagi postave z dne 29. februarja 1880. leta, drž. zak. št. 35, od današnjega dne počenši

tri mesečni pasji kontumac

za celo mesto vpelje, in ukaže, da smejo psi v tem času le s trdno torbo okoli letati, ali pa se morajo zunaj hiše voditi na vrvioli.

Psi, ki bodo prosto brez torbe okoli letali, bodo se polovili in pokončali, proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih postavnih določbah.

Ob enem se omenja, da bode postavne varstvene naredbe za 4 kilometre daleč okolo mesta vpeljalo c. kr. okrajno glavarstvo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 8. maja 1890.

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. maja 1889.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gl.	395,320.000	(— 5,020.000)
Kovinski zaklad	"	241,934.000	(— 65.000)
Listnica	"	145,370.000	(— 2,669.000)
Lombard	"	23,198.000	(+ 632.000)
Davka prosta bančna rezerva	gl.	48,658.000	(+ 4,704.000)

Povabilo na shod

'katol. političnega društva'

v Ljubljani,

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 11. maja 1890

ob 7. uri zvečer v redutni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Nedeljski počitek.
2. Prvi majnik.
3. Političen razgled.

K temu shodu uljudno vabi ude in prijatelje društva, katere vpeljejo udje

ODBOR.

Na prodaj

je dobro ohranjen

voz za bolnike ali hrome

(Kranken-Fahrstuhl).

Voz ima blazine in je na peresih, da se v njem lahko sedi ali leži. — Več se izve na **Opekarski cesti št. 33 v Ljubljani.** (3-1)

Stanley-jevo novo delo

izide koncem maja pod naslovom:

Im dunkelsten Afrika.

Najdba, rešitev in vrnitev Emina Paše.

Spisal Henry M. Stanley.

Knjiga izide v 40. snopičih po 30 kr. — Vse delo mehko vezano v dveh zvezkih gl. 12.—, trdo vezano gl. 13-20 se dobiva vže zdaj. Naročila na vso knjigo, kakor tudi na posamezne snopiče prejema

J. GIONTINI,

knjigotržec v Ljubljani.

(3-1)

Razpis službe.

V Škofji Loki bo s sv. Mihelom izpraznjena služba

mestno-župnijskega

organista in cerkvenika.

Lepo stanovanje v posebni hiši, gotove plače okoli 500 gl. — Prosilci naj se skažejo, da so popolnoma zmožni za orgljanje in petje. **Oženjeni prosilci** imajo pri enakih zmožnostih prednost.

Želi se, da vroče prosilci svoje prošnje podpisane osebo.

(3-1)

J. Tomažič, mestni župnik.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francisku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundsthurmerstr. 113.

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepčevajoče, zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako okrepčevajoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zabvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17. (16)

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Stiskalnice za zeleno pičo in žir

Bluntov patent, za ohranjanje raznih pič,

sladkih in zelenih, detelje, turšice, repnih peres itd. so odlična iznajdba nove dobe,

dokazana s prakso, ter **veliko** koristijo kmetijstvu; **dokazano**

je s tem, koliko strojev smo dosedaj prodali, kakor tudi z mnogostevilnimi sijajnimi spričevali oblastnih in kmetijskih prvakov.

Navodila rabe, ki jamčijo gotov uspeh, kakor tudi prospekte, ocene in spričevala gratis in franko.

PH. MAYFARTH & Comp., tovarne kmetijskih strojev.

Dunaj, II., Taborstrasse 76. (10-10)

Frankobrod ob M. in Berolin N.

edini opravičeni izdelovatelj stiskalnic s samostojno in nepretrgano delujočim navernim pritiskom, patent Blunt.

Kdor hoče na Dunaji ob glavni živeti,
Kdor mora tudi težke komisije opravljati,
Kdor hoče blago kupiti, prodati ali oddati,
Kdor bi rad kupil boljše reči na obroke,
Kdor bi hišno opravilo, dragocenosti itd. pod roko rad kupil,
Kdor hoče, da se mu dolžne zahteve iztirjajo, obrne naj se na 12 let obstoječi

komisijski bureau
na Dunaji Mariahilferstrasse 12.

Nakup blaga, ki daje dobiček, in blago v oddelkih na svoj račun. (12-9)

700

repna peresa

kajti zadnjeletni poskusi so pokazali, da so repna peresa

izvrstna zimska krma.

komadov prodali samo v Nemčiji in Avstro-Ogerski, kar dokazuje njihovo korist in važnost.

Ne pozabiti ohraniti si posebno

tekem enega leta smo

Ces. kralj. privil.

zavarovalna družba

„Avstrijski Phönix“ na Dunaju.

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo skupaj čez

4,500.000 goldinarjev avstr. velj.

Družba zavaruje

proti škodi po toči

na Kranjskem, Štajarskem in Koroškem.

Pogoji so dokaj ugodni in uvedene najnižje stalne premije, ne da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako bi zavarovanec ne mogel zavarovalnine takoj plačati, počaka se celó do žetve. — Škode se hitro in pošteno cenijo in precej izplačajo.

Kdor bi želel zastopstvo prevzeti, obrne naj se na glavno zastopstvo v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zavarovalnih zadevah ali pa na

glavno zastopstvo v Ljubljani

(zastopnik Josip Perhauc)

Šelenburgove ulice šte. 3.

(3-1)

Prevzete gostilnice.

Podpisane usoja si p. n. občinstvu dostojno naznanjati, da je prevzel gostilnico št. 39 v Poljskih ulicah (poprej Topolovec).

Zagotavlja joče najboljšo postrežbo, kar se tiče jedil in pijače, znanje se s spoštovanjem

Karol Pitsch.

I. vipavska zadruga

registrovana zadruga z omejenim poročtvom in sedežem na Slapu

razpošilja: vse vrste zgodnjega sadja, smokev, namiznega sadja i zelenjadi v najfinjši kakovosti presno, takoj z drevesa tekom sadu primerne časa. — Pošilja vsak dan na vse tu- in inozemske kraje cajne po 5 in 10 do 12 klgr. proti poštnemu povzetju.

Cene bodo ves čas jako nizke, nižje ko povsod drugod. — Cajne računajo se po kupnej ceni.

Zadruga omogoči s tem vsem hotelom, gostilničarjem, kopelim, zdraviliščem, kakor tudi cenjenim privatnim družinam in posameznikom vsakdanje dobivanje finega, na drevju dozorelega in ob enem najcenejšega sadja naravnost od pridelovalca. (3-3)

Za p. n. sadne kupce znižajo se cene po dogovoru in vedno toliko, da je vspešna in varna kupelja zagotovljena.

Cene veljajo loco Slap ter se bodo od tedna do tedna naznanjale po listih

Cajne jemlje zadruga frankovane za isto ceno nazaj.

Naslov za telegrame: Zadruga - Vipava - Kranjsko.

Mestna hranilnica ljubljanska

daje posojila

na zemljišča, potem občinam, posojilnicam, za drugam itd. po

4½% proti vračilu v obrokih.

Prevzema pa tudi varno uknjižene terjatve, pri katerih se poslužuje zakona z dne 9. marca 1889, šte. 30, ki zadeva olajševanje kolkov in pristojbin pri konvertovanju dolgov. — Prošnje za posojila sprejemajo se navadno v uradnih urah. (6-5)

Ravnateljstvo.

P. n.

Usojamo si s tem p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da smo za vpeljavo novega mestnega vodovoda v hiše osnovali

vodovodni instalacijski zavod.

Naše zveze s prvimi in zmožnimi tovarnarji te stroke, in pa to, da smo za izvedenje instalacijskih del naročili le spretne in skušene monteurje, omogočujejo nam, zagotoviti našim p. n. naročnikom najsolidnejšo in najcenejšo izvršitev del.

Naša glavna zaloga in instalacijska delavnica je pri gosp. M. Škrabecu, kongresni trg (nova nunška hiša); poleg te smo osnovali pri gosp. Fran Levou, Hilšerjeve ulice št. 12, uzorčno zalogo.

Za mnogobrojna naročila se priporoča z velespoštovanjem (6-3)

konzorcij za vodovodno instalacijo

M. ŠKRABEC, FR. LEVC, JUL. NOWOTNY.

Opazka. Napominani dunajski installateur vpeljal je vodovode na Dunaji, v Olomucu, Lincu, mestu Steyeru, Moskvi in Petrogradu.

Trgovina z železnino

ALBIN C. AHČIN-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice šte. 8

priporoča svojo bogato zbirko

nadgrobnih križev,

pristno pozlačenih in najfinjših izdelanih, ali tudi surovih. (12-6)

Dalje se priporoča v izdelovanje grobnih in cerkvenih omrežij (gavtrov) itd.

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov mestni vodovod v hiše, usojam si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretnega strokovnjaka.

Zagotavlja joče svojim p. n. naročnikom na solidnejše delo, opozarjam, da na vsa to zadevo tikajoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevanje predložim proračune stroškov po najnižji ceni.

Priporočajo se v mnogobrojna naročila, znanjnjam velespoštovanjem

FRANC PILKO,

stavbinski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4 v Ljubljani. (12)

C. kr. priv. zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Občno zavarovalno društvo v Trstu.)
(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni zaklad družbe gld. 40.758.238-42
Izza ust. je plačala družba škod za . . . 227.371.631-43
Zavarovalno stanje v oddelku za-
varovanj življenja 31. dec. 1888 . . . 116.904.648-39
Premijski listi in premije, ki se
bodo v poznejših letih pobrale v
odd. zavarovanja zoper požar . . . 23.544.053-22

Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sestavah.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmetijska posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in oglje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljavanja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.
3. Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.
3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladije in druga prevaževalna sredstva mej prevažanjem na morji, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštnimi vrednostnimi pošiljatkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošnje zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaji.
6. Zoper škode po toči na poljske pridelke na račun Ogerske zavarovalne družbe po toči in protizavarovalne delniške družbe v Budapešti.

Pri zavarovalni stroki na življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednosti:

veljavnost polic v slučaju samoumora, dvovoja itd. po petletnem obdobju;
nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obdobju;

pravica do obnovljenja (tekem 3 mesecev) polic, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitev ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

brezplačno razširjenje zavarovalne veljavnosti do zneska 15.000 gld. za slučaj, ko bi bil zavarovavec poklican k črni vojski, in sicer po enoletnem obdobju; zavarovanje ne preneha mej vojskim službovanjem za zavarovance, ki so člani stalne vojne ali domobranstva, ter se v tem slučaju priračunavajo najnižje dopolnilne premije.

Nevojniki na suhem (uradniki vojaške pošte in brzojava, vojaški zdravniki, vojaški živnozdravniki, vojaški lekarnarji, vojaški duhovniki, računski in intendantni uradniki) ali vojniki na suhem od feldveblja navzdol ne plačajo dopolnilnih premij, za vojskino zavarovanje do zneska 3.500 gld., ako je polica že tri leta veljavna. Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamči za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovinskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (11)

Glavni zastop v Ljubljani:

C. Tagliapietra,
Gradišče št. 4.

Vinko Čamernik,

kamnosek.

v Ljubljani, Parne ulice št. 9,
Nijala tik mesarskega mostu.

se najljubneje priporoča prečestiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela, slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen spomenik,

katerega prodá po primerno jako nizki ceni. Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela, katera fino, trpežno in ceno izvrči. (12-8)

Svojo bogato zalogo raznovrstnih vóz

po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (2)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

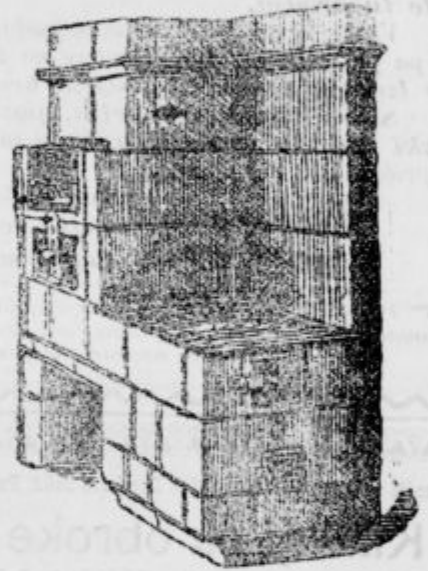
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja. (20)

J. & S. KESSLER v BRNU,

7 Ferdinandove ulice 7.

Največja, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega blaga.

Poletensko grebenasto sukno,

ki se dá prati in je jako elegantno in trdno za gospode, dvajsetih boj, 20 cm. široko kostil za

celo obleko
6-5 metra le 3 glđ.

Kdor le jedenkrat kupi, pričra se, kako izvrstno se dá prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošiljajo po čudovito nizki ceni in sicer:

po gl. 3-75 3-10 m. za celo obleko.

po gl. 5-50 3-10 m. za boljšo obleko.

po gl. 8-50 3-10 m. za fino obleko.

po gl. 6- 2-10 m. za ogrtač, frane, piquet-gilet za gl. 1-50,

Blago za talarje za prečast. duhovščino (tudi za poletne sukne) 1-20 m. široko, meter gl. 1-50

Črni peruvienne in doskine za salonske obleke po 3-25 m. od gl. 10- naprej.

Modno blago za gospé.

Karirano in črtasto blago 60 cm. šir. za ponočne sukne in otroška oblačila, 10 m. gl. 2-50.

Jupon in trozično blago v vseh modnih barvah 10 m. prve vrste gl. 3-50, druge vrste gl. 2-80.

Kupi se o priliki! Zefir-blago, pristno in krasne barve, 75 cm. široko 10 m. le gl. 3-50

Brokat- in Jacquard-blago, 60 cm. široko, vs-h mogočih barv, 10 m. gl. 3-60

Doris, najnovejšo karirano modno blago, čista volna, 10 m. prej glđ. 10, se-daj le gl. 6-50.

Nervy, 90 cm. šir. nežno črtano modno blago v najnovejših barvah 10 m. le gl. 4-50.

Kašmir, dvojna širjava, črno in barvano, 10 m. 4 gl.

Volneni atlas, dvojna širjava, volneno blago, črne in drugačne modne barve 10 m. gl. 6-50.

Moderatskan kretlon, 10 metrov gl. 2-50 in gl. 3-20.

Elegantno in bogato omišljeni uzorci se pošiljajo gospodom krojačem brezplačno.

Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah, uzorci sukna in rezanega blaga brezplačno in franko. Pošilja se s poštnim povzjetjem. (16-9)

Elegantne

solnčnike

navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane

dežnike

in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
trvdka

L. Mikusch

(10-6)

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na kostumne solnčnike, popravila in preoblačenja solnčnikov in dežnikov izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti došla naročila vsprejemajo in izvršujejo se točno proti povzjetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki franko na razpolago.

Izdelovatelj cerkvene posode in orodja

LEOPOLD TRATNIK,

27 sv. Petra cesta 27

v LJUBLJANI.

Prečastitej duhovščini in cerkvenim predstojništvom!

Priporočam uljudno in opozarjam preč. duhovščino na svojo na Kranjskem največjo in najstarejšo delavnico cerkvene posode in orodja,

katero sem povečal zdatno ter uvel pred nekaj časom delovanje s parom (Dampfbetrieb), katero mi omogočuje izvrševati naročila iz najtrše, močne kovine, ter morem vsako delo najhitreje ter ceneje izgotoviti, nego katera si boji tu- ali inozemska trdka.

Povabim preč. duhovščino in gg. cerkvene predstojnike, da si ogledajo mojo veliko izborno zalogo vsakovrstnega

cerkvenega orodja in posode

v najraznovrstnejših slogih, vse fino, natančno izdelano; prav posebej so še ogleda vredni najrazličnejši

léstenci, svečniki, monštrance, kelih

in razno drugo orodje v najrazličnejši izberi.

Prav rad vsakemu pokažem način izdelovanja, kako se pošteno in nepošteno dela, in kako se snažijo brez škode cerkvene posode in orodja.

Vsaktero naročilo izvršim po poslanem uzorcu (obrisu ali skizzi) ali pa po lastnih obrisih, katere na željo pošljem na ogled. Tudi vže izgotovljene reči pošljem brezplačno na ogled.

Staro blago prenovim, pozlatim in posrebrim po nizki ceni in zanesljivo, česar so moji prečast. naročniki uže prepričani.

Strelovode iz moje delavnice ne treba tekom desetih let dati prezlatiti.

Plaćilni pogoji so ugodni. (4)

Prečastite gg. naročnike opozarjam, da nimam v službi nikakega potovalnega agenta, ter prosim, naj se vsakatera naročila vrše neposredno osebno ali pismeno.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo salonski krilasti klavir, pianine (52-6)

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji drugih trdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

P. HILZER,

ces. in kralj. dvorni zvonar v Dunajskem Novem Mestu

priporoča zalogo zvonov za zvonike, lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glasú.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blagoglasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepó umetaljno litje in najboljše rudnino.

Nadalje priporoča jarme in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za lahko zvonjenje

Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cenó in z najugodnejšo plaćilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odlike: Zlati krišec za zasluge s krono l. 1857., „dec svetinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske votivne cerkve. Odlika zlate svetinje na dunajski obrtnijski razstavi 1880. l. in častne diplome na obrtnijski razstavi 1889. l. v Budejovicah (Budweis) itd. Vrh tega mnogo priznanj za izvrstne izdelke. (24-7)

Lepoglasne zvončulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje. Lepoglasne altarne zvončulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medí (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazi in ceniki se pošiljajo brezplačno.

Fran Jevnikar Ljubljana

Trzaska cesta štev. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščno osteklene, ognju protivne

peči

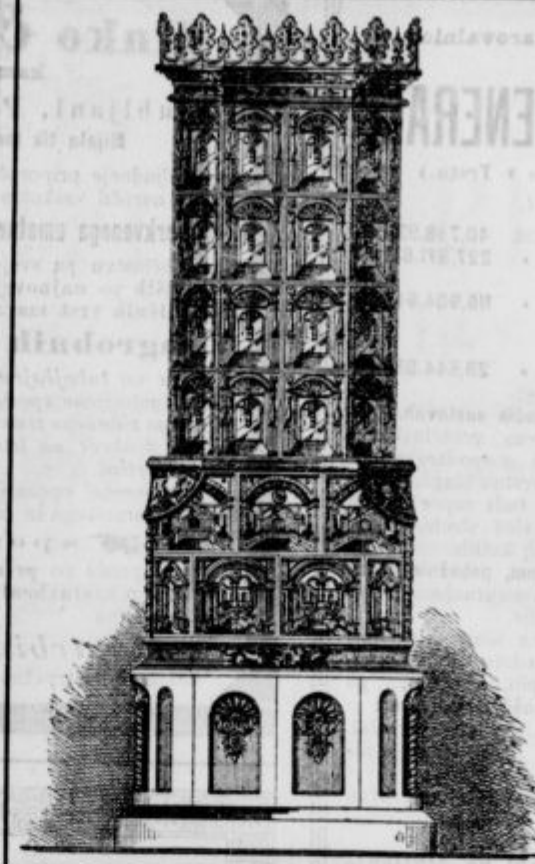
v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo pri (40-5)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Deželna lekarna Ludovika v Ljubljani,

pri „Mariji Pomagaj“ Grečel-na Mestni trg 11,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušnih in že z gozdravil in specijalitet,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

- Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.
- Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo proti ozeblinam in zastaranim ozebam, kakor tudi proti rudecemu nosu in obrazu. Po 8-10 dnevnej rabi je bolezen popolnoma ozdravljena. — Cena lončku 40 kr.
- Fijakerski prašek, znano zdravilo proti kašlju. Cena škatljici 25 kr.
- Cvet za protin in revmatizem, najuspešnejše in najsigurnejše sredstvo proti revmatizmu, trganju po udih, protinu, boleznim v križi, revmatičnemu zobobolju itd. — Cena steklenici 50 kr.
- Voda za čiščenje obraza. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.
- Guarana praški, zanesljivo sredstvo za migreno in enostranski glavobol. — Cena škatljici z 10 praški 50 kr.
- Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.
- Tinktura in obliž za kurja očesa, sigurni sredstvi za popolno odpravo kurjih oces, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1 obliž 40 kr.
- Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljice na slador ali v kamilénem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr.
- Cvet za gušo proti guši in napetemu vratu, za utiranje. — Stekl. velja 20 kr.
- Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, lase naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon 30 kr.
- Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinična mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi, Pariški prašek za dame (bel in rudeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharodovo aromatiško zeljiščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.) Spoštovanjem

(5)

Ludv. Grečel, lekarnar.

Trgovina z železnino Albin-a C. Ahčín-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriškanskih gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vódo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, steselcev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žebļjev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj. (28-11)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.